

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

56-1

BRNO 2015

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 56
Volume 56

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Hedvika Břínková, Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Šárka Krupičková,
Olga Lečbychová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík,
Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Azu design, s. r. o.

Software
Software

Adobe InDesign CC

Fotografie na obálce
Cover Photography

Želešice. Polotovar sekerky (viz obr. 5, str. 40).
Želešice. Axe blank (see Fig. 5, Pg. 40).

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Čechyňská 363/19
602 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design, s. r. o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2015
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2015 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

Během záchranného archeologického výzkumu bylo prozkoumáno 6 zahloubených objektů. Všechny patřily dosud neznámému sídlišti ze starší doby bronzové. Objekty 500 a 501 byly drobné patrně kúlové jamky, objekty 502 a 505 menší jámy blíže neurčené funkce. V případě objektu 503 (prozkoumán pouze částečně – zabíhal mimo skrytou plochu) šlo patrně o nepravděpodobnou stavební jámu. Vakovitě zahloubený objekt 504 sloužil jako zásobní jáma. Ve výplních objektů 503 a 504 jsme našli malé množství keramiky a zvířecích kostí. Dle těchto nevýrazných zlomků jsme objekty časově zařadili do starší doby bronzové.

Blanka Mikulková

Resumé

Křenovice (Kat. Křenovice u Slavkova, Bez. Vyškov), Zbýšovská Straže. Ältere Bronzezeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

KUŘIM (OKR. BRNO-VENKOV)

„Bělč“. Pozdní doba bronzová. Depot. Povrchový průzkum. Uložení nálezů: Východočeské muzeum v Pardubicích.

Cílem předkládaného článku je podání předběžné zprávy o dvou bronzových sekerách, nacházejících se od roku 2006 ve sbírce Východočeského muzea v Pardubicích.

V červnu roku 2006 byl panem Vítězslavem Dotzauerem z Blata při povrchové prospekci učiněn nález dvou bronzových seker. Situován byl v poloze Bělč, na parcelách č. 3118/1 – 3118/10. Obě sekery se nacházely na stejném místě, v hloubce do 20 cm od povrchu. Lze tedy usuzovat, že se jedná o depot, s největší pravděpodobností porušený orbou. V roce 2010 byly nálezy předány do sbírky Východočeského muzea v Pardubicích, kde se nacházejí pod dočasnými inventárními čísly AR5298, AR5299.

Sekera AR 5298: váha: 220 g, délka: 865 mm, šířka břitu: 45 mm. Jedná se o sekeru s tulejí a ouškem, zdobenou plastickými žebírky. Dvě rovnoběžná horizontální žebra se nacházejí v horní části, pod zesíleným obvodem tulejky, v úrovni napojení ouška. Pod nimi vybíhají z hran dvě půlkruhovitě stočená svíslá žebra. Přední i zadní strana je totožná motivem, vykazuje pouze drobné odchylky v zakřivení žeber (obr. 8: 1).

Sekera AR 5299: váha: 216 g, délka: 865 mm, šířka břitu: 45 mm. Parametry dané sekery jsou téměř totožné se sekerou předchozí. Liší se pouze v detailech postranních nálitků (obr. 8: 2).

Oba artefakty nesou stopy po odlévání v podobě výrazných bočních švů, které nebyly zabroušeny ani jinak upraveny, z čehož je zřejmé, že svému účelu nikdy nesloužily. Na jejich povrchu jsou dosud patrné stopy grafitu. Výzdobou i tvarem mají nejpodobnější analogii v sekerce, která byla součástí depotu 1 z Nového Města nad Metují (Kytlicová 2007, 286, Taf. 182 C). Na rozdíl od této je však ostří kuřimských seker poněkud méně zakřivené a mírně se liší i jejich výzdoba. Rámcově lze tedy oba artefakty datovat do pozdní doby bronzové (Reinecke HB).

Na dané lokalitě se nejedná se o ojedinělý nález tohoto typu, jihovýchodně od obce byl roku 1918 objeven bronzový depot, náležející horizontu Křenůvky. Jeho součástí bylo též několik seker s tulejkou, které ale nejsou tvarově analogické (Salaš 2005, 438–440). Na katastru Kuřimi se nachází sídliště a zřejmě i pohřebiště slezské fáze kultury lužických popelnicových polí (Salaš 2005, 438–440; Podborský 1985).

Obě sekery budou předány Podhoráckému muzeu v Předklášteří u Tišnova. Z dané lokality pocházejí ještě další bronzové nálezy. Soubor, jehož zpracování je nyní ve fázi přípravy, bude následně publikován jako celek. Za zprostředkování nálezu k publikaci děkuji PhDr. Janu Jílkovi, Ph. D.

Jana Řehouňková

Literatura

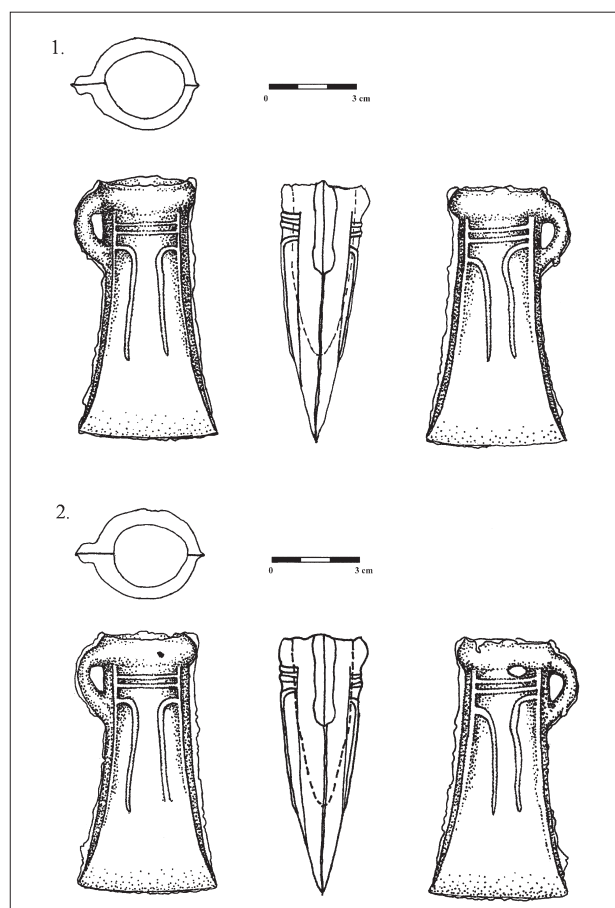
Kytlicová, O. 2007: *Jungbronzezeitliche Hortfunde in Böhmen*. Prähistorische Bronzefunde Abteilung XX, 12. Stuttgart: Franz Steiner Verlag.

Podborský, V. 1985: Dvě plechové bronzové nádoby z Moravy. *Sborník prací Filozofické fakulty brněnské university*, řada archeologicko-klasická E 30, 162–167.

Salaš, M. 2005: *Bronzové depoty střední až pozdní doby bronzové na Moravě a ve Slezsku*. Brno: Moravské zemské muzeum.

Resumé

Kuřim (Bez. Brno-venkov), „Bělč“. In June 2006, two socketed bronze axes were found by Mr. Dotzauer at Kuřim. Both axes were located approximately 20 cm below the ground surface. According to the current evidence, it can be assumed that artefacts were deposited in a hoard, most likely, disturbed by ploughing. The axes can be dated to the Late Bronze Age (phase Reinecke HB). The finds will be given to Podhorácké muzeum in Předklášteří u Tišnova.

Obr. 8. Kuřim. Bronzové sekery. Kresba J. Řehouňková.
Fig. 8. Kuřim. Bronze axes. Drawn by J. Řehouňková.

LIPNÍK NAD BEČVOU (K. Ú. TRNÁVKA, OKR. PŘEROV)
„Díly“, Trnávka 4. Starší doba bronzová. Sídliště. Záchranný výzkum.

Záchranný archeologický výzkum na této lokalitě byl vyvolán výstavbou dálnice D 1–0137 v km 97,60–98,00 a v průběhu měsíců května až září roku 2014 zde byly prozkoumány sídlištní objekty číslo 57 až 155; objekty 1 až 56 byly již zkoumány v roce 2013. Většinu objektů není možné datovat (mimo pohřební aktivity z období kultury zvoncovitých pohárů), protože jejich výplň neobsahovala materiál vhodný k jejich chronologickému zařazení do období jednotlivých archeologických kultur. Dle keramického materiálu z výplně několika mála objektů lze usuzovat, že tato lokalita byla osídlena i ve starší době bronzové.

Jakub Vrána

Resumé

Lipník nad Bečvou (Kat. Trnávka, Bez. Přerov), „Díly“, Trnávka 4. Ältere Bronzezeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

MĚNÍN (OKR. BRNO-VENKOV)

„Rybárna“. Doba bronzová, mladší doba bronzová. Sídliště. Záchranný výzkum.

Během záchranného archeologického výzkumu na polykulturní lokalitě v trati „Rybárna“ (bližší popis viz oddíl Doba římská a doba stěhování národů) bylo prozkoumáno také několik zahloubených objektů, které je možné datovat do doby bronzové, dva pak do mladší etapy tohoto období. Jedná se převážně o kruhové zásobní jámy.

Ivan Čižmář, Jiří Kala, Michal Přichystal

Resumé

Měnín (Bez. Brno-venkov), „Rybárna“. Bronzezeit, Jungbronzezeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

MIKULOV (OKR. BŘECLAV)

„Kamenné“ (ppč. 4605/3). ÚK. Sídliště. Záchranný výzkum.

Záchranný archeologický výzkum provedený v roce 2014 v poloze „Kamenné“ pod oficiálním názvem „Polní cesta Turolď“, doložil z katastru Mikulova 8 archeologických objektů, které bylo možné zařadit do starší doby bronzové (obr. 9). Zlomky typických nádob umožňují většinu objektů datovat do období únětické kultury s ojedinělými intruzemi (K 502) kultury bádenské středního eneolitu.

Archeologický záchranný výzkum potvrdil, že pod dosavadní polní cestou zůstaly uchovány situace, které byly ušetřeny terénních úprav z roku 1988, spojených s terasováním vinogradů. Provedená akce tak doplňuje starší výzkum (Peška 1991) o nové situace.

Petr Kos

Literatura

Peška, J. 1991: Starobronzová sídliště v trati Kamenné u Mikulova (okr. Břeclav). *Přehled výzkumů* 1988, 22–24.

Resumé

Mikulov (Bez. Břeclav), „Kamenné“. Aunjetitzer Kultur. Siedlung. Rettungsgrabung.